

8. 7. 2021

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Psáno lehčím perem k vážnému tématu. Znásilnění je zapotřebí zakázat, zatím se tak nestalo

Sněmovna debatovala o nové definici znásilnění a možném zpřísnění trestů za něj. Mimořádnou schůzi vyvolala skupina poslanců v čele s Barborou Kořanovou (vládní hnutí ANO). Není žádným tajemstvím, že se tak stalo především v souvislosti s případem ex-poslance JUDr. Dominika Feriho.

Dle návrhu citované poslankyně[1] by nové vymezení skutkové podstaty znásilnění nemuselo být spojeno výhradně s fyzickým násilím, ale i s tím, že pachatel využije toho, že oběť není schopna právě projevit svou vůli nebo není schopna klást odpor.

Mnoho lidí se k tématu vyjadřuje, aniž by znali, jak je dnes trestný čin znásilnění právně upraven. Proto si ho ve zkratce připomeňme: Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

Až deset let může dostat pachatel, spáchá-li zmíněný čin se zbraní. Dále pak odnětím svobody na pět až dvanáct let ve vězení pachatel spáchá-li čin uvedený v na dítěti mladším patnácti let anebo spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda. Pro úplnost doplníme, že odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li znásilněním oběti smrt.

Myslím, že všeobecně není dobře, pokud změnu zákona (resp. legislativní proces) má startovat jeden mediální případ.

In medias res: Česká definice znásilnění je obdobná jako ve většině zemí světa. Nota bene již nyní je za znásilnění počítáno i zneužití něčí bezbrannosti, takže nový návrh nic světoborného nepřináší. Stejně tak výše trestů je v Česku analogická jako ve většině zemí EU. Pokud je něco špatně, tak je to částečně aplikační praxe, zde nás tlačí bota. Další zvyšování trestů je spíše populistickým plácnutím do vody.[2]

Spíše je potřeba věnovat se důsledněji prevenci a více (účinněji) pracovat s poškozenými. Skutečně jim pomáhat, nejen je zavalovat lejstry.

Šéfe, také mám nápad

Nicméně když už jsem si vzal pomyslné mediální slovo, něco též navrhnou. Kdo se začte do trestního zákoníku - zejména tedy do předmětného „znásilňovacího“ paragrafu 185 a následujících, tak možná překvapivě zjistí, že znásilnění není v ČR zakázáno. Šok!

Zákon přece říká: *Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku...a tak dále, dostane takový a takový trest.* Takže je možné, že někteří pachatelé ke znásilnění přistupují jako k transferu - teď někoho znásilním (užiji si) a pak za to dostanu takový

a takový trest. Pokřivené má dáti - dal.

Možná kdyby bylo znásilnění výslovně v trestním zákoně zakázáno, tak by pachatelé poslechli a přestali páchat tuto činnost. Pozornější čtenář (například advokát) si teď možná poklepal na hlavu - to je ale nevídaně naivní, a měl by pravdu. Nicméně obdobně na mě působí aktuální ukvapené snahy o „vylepšení trestního zákoníku“.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

[1] Připomeňme pro neprávnický, že návrh zákona v ČR může podat poslanec, skupina poslanců, Senát, vláda nebo zastupitelstvo kraje. Zákon musí být schválen nejdříve v Poslanecké sněmovně, poté se jím zabývá Senát a prezident republiky.

[2] Autor samozřejmě nijak nepopírá závažnost a společenskou nebezpečnost trestného činu znásilnění, nicméně unáhlené legislativní akce ničemu dlouhodoběji opravdu nepomohou.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)